

LUMINA

FOAIE RELIGIOASĂ-CULTURALĂ PENTRU POPOR

ABONAMENTUL:

Pe an: . . . . . 12 coroane
Pe 6 luni: . . . . . 6 „
Pe 3 luni: . . . . . 3 „
Un număr 24 bani

APARE JOIA

REDACTOR:
Dr CORNEL CORNEAN

REDACȚIA ȘI ADMINISTR.: Strada Timișorii Nr. 59.

TELEFON Nr. 30.

INSERTIUNILE SE SOCOTESC AMĂSURAT TARIFEI.

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

Un prieten al Românilor

Stimații mei Domni!

M'ați rugat să scriu și eu câteva rânduri pentru vre-unul din numerii dintâi ai »Luminei«. Nu tăgăduesc că m'am bucurat cetind scrisoarea D-Voastră, fiindcă am văzut într'ânsa o dovadă, că mă admiteți și pe mine între prietenii D-Voastră sinceri și adevărați. Înainte cu patru ani era pentru mine Ardealul și Bănatul numai o noțiune geografică; habar n'aveam cum trăesc acolo oamenii, cari dorințe le umplu inimile, ce fel de năcazuri le chinuiesc sufletele, cari sunt virtuțile lor și cari cusururi le arată caracterul. Astăzi pot să zic, că am pătruns destul de adânc în sufletul poporului românesc, și ce am găsit acolo m'a apropiat de el și m'a umplut cu o dragoste sinceră față de dânsul.

Dacă avusem în gând, la început, să învăț niște cuvinte românești din mișă față de soldații români bolnavi și răniți, cari se rătăciseră în lazaretul meu, n'a ținut mult și m'am hotărât să studiez limba română cât se poate de temeinic, văzând, că studiul acesta îmi deschide sufletele soldaților români și îmi desvăluie gândurile și simțemintele lor.

Erau aproape fără de excepție numai oameni de rând, plugari, ciobani, oameni fără de cultură, în mare parte chiar oameni fără de carte și totuși cât de mare era răbdarea lor, chiar în durerile cele mai mari, cât de adâncă credința lor, »că bun e Dumnezeu și nu-și părăsește pe ai săi«, cu câtă dragoste mișcătoare se gândeau la nevestele lor și la pruncii lor și cum le străluceau ochii auzindu-mă zicând, că-mi place și mie limba lor strămoșească și că trebuie să își iubească fiecare Român limba și pă-mântul.

Nu-i vorbă: sunt neînvățați, — dar

a cui e vina? Sunt săraci, — dar cinstită e sărăcia lor și Dumnezeu Atotștiutorul cunoaște bine, de ce au rămas săraci oameni așa de harnici și de buni.

Preacinstiți prieteni! Dacă unui străin, ca mine, i-au ajuns așa de dragi frații voștri, ce datorii sfinte aveți voi înșivă față de dânsii! Să nu-mi luați în nume de rău, dacă vă strig din adâncul inimei mele: Preoți, învățători și intelectuali, iubiți poporul vostru din toată inima, căci este într'adevăr vrednic de dragostea voastră! Aduceți jertfe neîncetate pentru neamul acesta; — n'au să fie zadarnice jertfele aduse. Vărsați lumina binefăcătoare a credinței curate și a culturii adevărate în sufletul său, ca să se risipească cât de curând întunecul, care — fără de vina dânsului — îi învâlește sufletul, și atunci — dar numai atunci — veți vedea, că poporul vostru, ca un Făt-frumos din poveste, are să spargă cu mână întărită fiecare piedecă rușinoasă, are să arunce de pe sine zdrențele urâte ale neștiinței și are să arete lumii întregi, că prin credința sa adâncă în Dumnezeu, prin credința sa neclintită față de regele său, prin dragostea nemărginită către țara sa și prin toată viața sa cinstită și harnică, este vrednic de toate drepturile, fără de cari nu mai poate acum să trăiască un popor, care și-a cunoscut odată puterile.

Să deie bunul Dumnezeu, ca »Lumina« să pregătească neamului D-Voastră acest viitor plin de lumină și plin de dreptate adevărată!

Praga, la 31 Decembrie 1917.

Metodiu Zavoral
abate din Strahov.

O mustrare plină de iubire

— Răsunet la scrisoarea părintelui Metodiu —

Vitejii noștri ostași au ajuns dela începutul mobilizării și până acum — în curs de aproape 4 ani — pe la toate

fronturile de război, cari se întind prin zeci de țări — pe uscat și pe apă. Pe acolo n'au fost în slujbă de-a doua mână, ci între luptători. Dovadă, că soldați români tineri sub 24 ani, cari știu scrie și ceti, până acuma 50.000 au medalia (colaina) »Crucea Carol«. Cari nu știu ceti, iar vor mai fi cel puțin 20.000. Deci la olaltă 70.000. D'apoi dela 24 ani până la 50 ani încă pot fi câte-va sute de mii.

Astfel putem lua ca sigur, că sute de mii au fost răniți; alții au căzut bolnavi și istoviți, încât au ajuns prin spitalele și lazareturile din toate țările Europei. Deși mulți dintre ei nu au nici o cultură, nu știu ceti și scrie, totuși — fiind curioși dela fire, fiind cuviincioși la vorbă și pu-tare și mai pesus de toate cu frica lui Dumnezeu și cu nădejde în El: — doftorii, îngrijitorii și preoții străini, — cari până acuma numai după nume ni-au cunoscut, — i-au îndrăgit și le-au devenit ca niște părinți mângăitori.

În fruntea acestora stă abatele *Metodiu Zavoral* dela sfânta mănăstire Strahov, în Bohemia. Acesta — ca un adevărat apostol — nu s'a mulțumit numai să mângăie pe cei întristați, să lecuiască pe cei bolnavi, să înveselească pe cei vindecați, ci s'a pus să ne învețe limba, ca astfel să le poată fi cât mai folositor. Ba la urmă — văzând, că mulți dintre ostașii noștri nu știu ceti și scrie — s'a pus pe lucru și i-a învățat să scrie și să cetească, și i-a împrietenit cu cartea cu un zel, care ne descopere pe adevăratul ucenic al lui Cristos.

Dară fapta lui este nu numai vrednică de stima și recunoștința noastră, ci ea trebuie să ne slujească și ca o mustrare plină de iubire și bunăvoință, ca — noi cărturarii români — să-l imităm. Doar nu străinii, ci noi fruntașii poporului, avem datorința a cultiva pe cei neștiitori, a lumina pe cei cuprinși de întunec. Dacă Sfinția Sa — străin de neamul și legea noastră — n'a lăsat ostaș român să iasă din lazaretul său, fără ca acesta să știe ceti și scrie, ce să facem noi, cari nu așa din întâmplare și pe timp scurt convenim cu asemenea neștiitori de carte, ci trăim cu anii, sau chiar o viață de om, cu ei? Câți ne-am împlinit datorința de-a învăța pe alții să scrie și să cetească.

Preasfințitul nostru episcop Miron a dat mai anii trecuți un ordin în această privință, dar nu s'a făcut destulă ispravă.

La frontul macedonean nu s'au dat lupte. Pertractările de pace continuă la Brest-Litowsk. Deși sunt mari diferențe între noi și ruși, îndeosebi cu privire la chestiile teritoriale și politice, totuși se constată o anumită apropiere în unele puncte.

† **Mitropolitul Victor Mihályi de Apșa.** În ultimul moment primim vestea, că arhiepiscopul și mitropolitul de Alba-Iulia și Făgăraș, Victor Mihályi de Apșa a reposat în Domnul în al 77-lea an al vieții. Amănunte despre morbul, care l-a repus, nu avem. În mormântarea va fi astăzi, Joi.

Lucru creștinesc. La Arad miliția duce oamenii săraci lemnele acasă fără nici o plată, — iară din plata ce o iau dela bogăți pentru căratul lemnului, se vor da unor săraci lemne și fără bani. Ce binefacere ar fi dacă și în alte părți s'ar face asemenea!

General român în retragere mai este și de toți stimatul general *Alexandru Lupu*, născut în Logoj, care nu se folosește de odihna binemeritată, ci la dorința tuturor Românilor din Viena a primit să se pună în fruntea mișcării și a comitetului pentru adunarea mijloacelor de lipsă întru ridicarea unei biserici dreptcredincioase române în Viena. Până acum a și muncit cu frumos rezultat.

Nenorocire. O îngrozitoare nenorocire s'a întâmplat zilele trecute în ocnele dela Anina. Aproape două sute de lucrători lucrau în tihnă, când deodată o detunătură groaznică, venită din fundul pământului, cutremură în liniștea nopții aierul. 19 lucrători au rămas morți și vr'o 25 grav răniți. Pricina ar fi, că felinarul unui ocnaș ar fi fost stricat. Totdeauna trebuie bine supravegiate lucrările din cari pot proveni primejdii, căci — vorba din bătrâni — „Grija bună ferește primejdia rea“. Dintre cei nenorociți au murit până acum următorii români: Ioan Olariu, Pavel Nicola, Petru Potocean, Ioan Ștefan Murgu, Simion Drăgîlă, George Drașcu (de 15 ani), Adam Murgu-Brebul, Ioan Izvernician, Francisc Turcu, Ioan Truța și Petru Bălan. Greu răniți: Ilie Murgu, Petru Ogrin, Vasile Murgu, Stefan Vușcu, Ioan Petruș, Stefan Țeicu, George Bența, Carol Opatariu, Cristian Iancu, Iacob Dămian, S. Nicola, Ștefan Rădulea. Patru din ei abia vor mai putea trăi, iară 8 inși și-au pierdut vederea. Sărmanii noștri românași, lăcomesc la plată mare pe zi și iată la ce primejdie se espun. Se sparge sticla dela o lampă și din para desvălită se aprinde aerul din ocna, încărcat de gaz, care arde. Familiile celor morți vor primi dela societate penzia întreagă, pe care ar fi primit-o cel mort după 40 ani de muncă. Pe lângă asta mai primesc și un fel de milă în o anumită sumă. Doamne ferește și apăra pe toată lumea de asemenea năpaste!

† **Maria Zepeniag**, soția fruntașului nostru Dr Petru Zepeniag, avocat și directorul băncii Luceafărul din Vêrșeș, a adormit în Domnul în ziua de anul nou. În mormântarea s'a făcut cu mare pompă și în prezența unui număr public, dat fiind, că jalnicul soț este stimat în acel aret.

Împrumutul al șaptelea de război al Austriei trece peste 6 miliarde. Peste tot Austria a subscris până acum la cele 7 împrumuturi de război aproape 30 miliarde. La noi nu sunt încheiate încă socoțile, dar se prevede, că ultimul împrumut de război va trece peste 3 miliarde.

S'a scumpit tutunul. Ministrul de finanțe a dat o ordinațiune, prin care se scumpește din nou tutunul. Oare n'ar putea cei-ce țin morțiș la această „iarbă rea“, să se mai lase de ea?

Crușarea ultimului copil. Majestatea Sa a dat ordin prin care se dispune, ca ultimul copil ce a mai rămas în viață al acelor familii, a că-

ror doi sau mai mulți copii au murit în război; mai departe tata, care are 6 sau mai mulți copii neîngrijiți încă, au să primească, întrucât sunt la front, serviciu militar mai scutit de primejdia morții. Cei interesați să-și înainteze rugarea lor la protopretorele cercual.

Soldații pot călători pe tren cu bilet de jumătate și atunci, când nu fac călătorii oficiale. Acest favor s'a dat începând din 1 Ianuarie a. c.

Unsoarea crudă, netopită, a fost staverită pentru producători chlg. cu 9 cor. 70 fil., iar carnea de porc chlg. cu 8 cor. 50 fil.

Un institut nou pentru moașe sau ajutoare la nașteri se va întemeia în curând la Arad. Îndemnăm comunele noastre din jurul Aradului, cari n'au moașe cu diplomă, să trimită acolo femei, cari să-și câștige cunoștințele de lipsă, ce se cer pentru a da un ajutor cu pricepere la nașteri. Câți copii se prăpădesc cu zile și câte boale cuprind pe biete mame de mulțori din lipsa de moașă învățată. Un asemenea institut mai este și în Timișoara, care se preface acum în institut de clasa întâi.

Restituirea pagubelor, cauzate prin război. Locuitorii din Ardeal și din cercurile marginase ale comitatului nostru au suferit pagube în urma războiului nostru cu România. Aceste pagube s'au conșcris în anul 1917. Ministrul de interne a ordonat acum controlarea acestor conșcrieri, în Ardeal prin primcomitele Făgărașului, iar în comitatul nostru prin comitele-suprem Dr Eöttevényi Nagy Oliver. Nădăjduim, că păgubiții noștri, cari prin strămutarea lor în alte ținuturi au avut pierderi mari, vor primi cât mai în grabă măcar numai în parte o desdaunare.

Jertfă pentru altar. Un infanterist cu numele Atanasie Bondari, din comuna Drăgoești (Bucovina), fiind grav rănit pe câmpul de luptă, i-au fost amputate ambele picioare într'un spital din Viena. Astfel devenind invalid, a primit din partea erarului pentru timpul trecut, un ajutor de 200 cor. Primind numitul creștin încurajări și cuvinte de mângâiere dela preoții noștri militari din Viena în tot timpul cât a zăcut în spital, — iară după însănătoșare până la supraarbitrare — s'a nchinat cu tot duhul sfințelilor moaște ale sfântului Ioan cel Nou dela Suceava, adăpostite acum în capela gr. or. română, care e singură limanul, la care aleargă bieții soldați după slujbă dumnezeiască, — și din îndemn propriu a dăruit suma întreagă de 200 cor. pentru zidirea bisericii gr. or. române din Viena. Iată o faptă care se laudă de sine. Și oare câte mii de ostași nu s'au perondat dela începutul războiului până astăzi în capela română? Bravi ostași! Puneți fiecare o cărămidă la altarul înființându-i bisericii gr. or. române din Viena. Dărnicia creștinului, ridică altar Domnului!

Reuniunea română de cântări și muzică din Bocșa-montană a aranjat în 25 Decembrie 1917, ziua primă de Crăciun, un concert în favorul orfanilor de război din comuna Bocșa-montană și Vășiova, dela care a rezultat un venit curat de 634 cor. 50 fil. care sumă s'a transpus în părți egale de câte 317 cor. 50 fileri antistiilor comunale spre scopul de a fi distribuiți orfanilor de război. Suprasolviri au încurs dela următorii: Dr Eugen Goldner, medic cercual 10 cor.; Dr Petru Preda, avocat 10 cor.; Dr Francisc Roth, medic 10 cor.; D-na Mojzes Kálmán 8 cor.; Constantin Murariu, proprietar 8 cor.; Petru Vuc, preot 7 cor.; Iosif Popoviciu, comerciant 5 cor.; Coriolan Zuiac, preot 5 cor.; Izidor Georgeviciu, notar 4 cor.; N. Guth 2 cor.; Mihai Comloșan 1 cor. Suma 70 cor. Atât acestor domni, cât și tuturor sprijinitorilor

participanți la acest concert li-se exprimă mulțămintă. Bocșa-montană la 3/16 Ianuarie 1918. Ioan Marcu, președ. reuniunii; Ioachim Perian, dirigentul reuniunii.

SFATURI MEDICALE

de: Dr Ioan Fometescu

Ventilarea chiliei

E foarte însemnat pentru locuință, ca aerul chiliei să se premenească neîntrerupt, dar mai cu seamă atunci, dacă chilia în proporție cu numărul locuitorilor e cu mult mai mică. Ventilarea (primenirea aerului) se întâmplă neîntrerupt prin zidurile păreților, prin dușameaua (podul) casei, prin plafon, prin crepăturile ferestrelor și ușilor chiar și prin încălzirea cuptoarelor. Afară de această ventilare naturală, în multe cazuri urgente se poate conduce aer proaspăt în chilie și într'alt mod mai simplu, anume: dacă deschidem ferestrele. Trebuie însă să știm anume: că aerul din afară adecă cel proaspăt, dacă pătrunde în chilie, e cu mult mai ușor, mai cu seamă atunci, dacă chilia e încălzită. Aerul rece din afară se așează pe podele, pecând aerul cel cald se depărtează pe partea deasupra ferestrei. Trebuie să ne nizuim în anotimpurile calde, ca să ventilăm chilia. Îndeosebi să deschidem ușile pe câțva vreme, prin ce se desvoaltă un curent de aer. Dacă stăm însă în curentul de aer căpătăm troană, reumă și tusă și de aceea trebuie să ne păzim și să nu espunem corpul asudat curentului de aer. Se întrebunțează pentru ventilarea chiliilor, a locuințelor, și aparate (mașini) de ventilare, cari se pot închide. Aceste aparate se pun în partea de sus a ferestrelor sau chiar și în păreți în apropierea plafonului, spre a conduce afară aerul cald. Foarte adeseori se face în partea din jos a ușilor o gaură provăzută cu zăvor, ca să se reverse aerul rece, proaspăt. Cuptoarele bine încălzite, dacă ușa lor se deschide în chilie, asemenea aerizează chilia.

Aerizați deci frați plugari casele voastre, căci aerul dă sănătate și viață tihnită aceluia, care știe să-l prețuiască.

ADVOCATUL POPORULUI

Iertarea dării generale suplimentare

Cari au intabulațiuni (datorii) pe avere au să ceară dela antistia comunală până la 31 Ianuarie a fiecărui an iertarea dării generale suplimentare.

Darea

Primul pătrar al dării regești trebuie plătit până la 15 Februarie al fiecărui an, căci altcum se va socoti la încassarea dării camătă și și cheltuiala execuției.

Cât va fi de acum înainte ajutorul pentru familiile celor duși în război?

Ministrul de honvezi a dat sub Nr. 480,000 ex 1917 o ordinațiune, cu care se regulează „mila“ ce o primesc soțiile și copiii celor duși la oaste.

De acum înainte vor primi ajutor:

a) nu numai familiile soldaților rezerviști și glotași, ci și ale soldaților, cari fac serviciu regulat;

b) vor primi ajutor și părinții, și frații ofițerilor rezerviști sau glotași, și în fine și c) soția nelegitimă a celui înrolat, dacă are copii cu el, sau dacă din cauza morbului, sau din alte împrejurări nu e în stare să se susțină.

Mărimea ajutorului de război atârână dela locul în care se află familia celui înrolat. În colunțele mici și mari ajutorul lunar depinde dela numărul membrilor familiei și e de 36 până la 200 coroane. Dacă locuiesc în case cu chirie mai primesc și un ajutor pentru locuință de 10 până la 25 coroane la lună.

De exemplu: Soția unui soldat, care locuiește într-o comună și care a primit până acum 17 cor. 10 fil. la lună, va primi de acum înainte 36 cor. ajutor de război și 10 coroane ajutor pentru locuință.

Ajutorul unei familii constătătoare din doi membri va fi 60 cor. și adausul de cvartir (până acum a fost 34 cor. 20 fil.); iar cel al unei familii de trei membri: 80 cor. și adausul de cvartir, (până acum a fost 51 cor. 30 fil.).

În orașe ajutorul de război e mai mare și după numărul membrilor familiei e de 42 până la 220 cor. la lună, iar ajutorul pentru locuință de 20 până la 50 cor.

Prin acest ordin al ministrului încetează și dreptul de dispunere al notarilor. De acum înainte în fiecare sat și în fiecare oraș se vor forma „comitete speciale de opinieare“, constătătoare din 5 membri, dintre cari 4 se aleg dintre locuitorii comunei fără deosebire de gen. Deci și femeile pot să fie membri ai acestui comitet. Acest comitet va examina toate cauzele cu privire la ajutorul de război și își va da părerea, care familie și câți membri ai acestei familii pot primi ajutorul. Părerea aceasta se înaintează protopretorelui cercual, în orașe primarului, care decide cu privire la ajutor. Cei cari se simt neîndreptățiți în urma hotărârii aduse, se pot jălbul la „comisia de reclamare“, care se compune în fiecare comitat din 9 membri, fără deosebire de gen, aleși de congregație și care lucrează sub prezidenția vicecomitelui.

De acum înainte copii mai mici de 8 ani vor

primi ajutorul de război întreg și nu numai de jumătate, ca până acum. Asemenea și toți aceia, cari au un câștig oareșcare, care însă nu e îndestulitor pentru ca respectivul să trăiască cinstit. Dacă cineva se mută în altă comună e destul să-și arete numai coala de plătire și îndată i-se dă „mila“.

La întâmplări deosebite și anume, când femeia e în stare binecuvântată, când a născut, sau lăptează, când vre'un membru e greu bolnav și are cheltuieli cu doftoriile, când s'a întâmplat vre-o nenorocire, sau a murit cineva în familie se dă ajutor extraordinar de 50 până la 200 cor., care ajutor se poate în cazuri extraordinare și repeta.

Ordinul acesta are putere începând din 1 Novembre 1917.

Pentruca cetitorii noștri să fie orientați, le mai dăm de știre, că în țara noastră ajutor de război primesc până acum 1,940,000 de familii și numai într-o singură zi se plătește 2,231,705 cor. milă, iar de acum înainte se va plăti 4 milioane cor. la zi. Dela începutul războiului până astă vară s'au plătit ca „milă“ peste tot 1 miliard 665 milioane și 510.557 coroane.

Cetitorilor noștri le vom da cu drag sfaturi în afaceri de acestea.

Poșta Redacției

Mai multor împreună-lucrători. La tot cazul este mai bine, dacă ni-se trimit lucrări originale, scrise în stil popular, ca să înțaleagă toți. Dar scopul de căpetenie al „Luminei“ nu este a produce pe toate terenele literatură originală, ci a lumina poporul, risipind întunecul de pe sufletul lui însetat după cunoștințe de folos. Pentru acest scop orice lucrare scrisă bine de alții — fie acum, fie mai 'nainte, — poate fi de folos. Numai alegerea trebuie să fie făcută cu pricepere, arătându-se autorul. Ba ne facem și un fel de datorință către autorii, cari nu mai sunt, scoțând la iveală munca lor, care pe vremea aceea a fost poate mai puțin înțaleasă.

Calendarul săptămânei

Zilele săptămânei	Data	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)
Joi	11	C. P. Teodosie
vineri	12	Ma Tațiana
Sâmb.	13	Mii Ermil și Sofronie
Dum.	14	CC. PP. uciși în Sinai și Rait
Luni	15	CC. PP. Pavel Tăbeul, Ioan Colibașul
Marți	16	Închinarea cinstit. lanț al Apostolului Petru
Merc.	17	C. P. Antonie cel mare

Abonați „LUMINA“

Împrejurările de astăzi sunt cele mai grele pentru a scoate de sub teascul tiparului o foaie nouă. Mare este numărul piedecilor, ce și-se pun în cale. Dacă totuși ne-am hotărât a pleca la drum spre casele poporului nostru, am făcut-o îndemnați de dragostea ce o avem pentru acest popor, voind a munci pentru binele și înaintarea lui. Am făcut-o, având nădejdea în Dumnezeu și sperând că toți fii buni ai neamului ne vor sări în ajutor.

În numele culturii românești și al credinței strămoșilor noștri, cerem sprijinul moral și material al tuturor, căci numai cu acest ajutor vom putea merge cu pași siguri spre ținta propusă.

Învităm deci pe toți deopotrivă: domni și economi, să aboneze „Lumina“, îndemnând și pe alții să-o răspândească.

Abonamentul face la an 12 C.

pe 1/2 de „ 6 „

pe 1/4 „ „ 3 „

Un număr singuratic 24 fil.

Fondată în 1902.

Telefon Nr. 13.

„SEBEȘANA“ Cassă de păstrare pe acțiuni în Caransebeș.

Capital coroane 300.000.—

Fonduri de rezervă peste cor. 100.000.—

Depuneri spre fructificare peste cor. 1.000.000.—

Se ocupă cu tot soiul de operațiuni de bani: Primește depuneri spre fructificare pe lângă procentul cel mai favorabil, cumpără și vinde hârtii de valoare, schimbă cupoane de tot soiul, precum și lozuri trase la sorti.

Anul fondării 1898.

Telefon Nr. 5.

„SEVERINEANA“ Societate comercială pe acții, Caransebeș.

Cel mai mare depozit de mărfuri din sudul Ungariei. Liferează en gros și în detail cu cea mai mare promptitudine mărfuri de băcănie, ferărie și manufactură: coloniale, delicatose, vâpseli, lumini, liqueruri de tot soiul, vinurile cele mai bune, apă minerală de toate soiurile, apoi cuptoare, vetre (Sparherd), mașini de măcinat curuz, etc., pluguri de arat și de săpat; chiag pentru închegarea laptelui, etc. etc.

PÁLFI MÁRTON, Caransebeș.

Pentru sezonul anului 1918 ofer marele meu depozit de

CHEAG

pentru închegarea laptelui, de prima calitate, preparat în fabrica mea de nou aranjată.

Cheagul preparat de mine întrece în calitate și tărie, toate celelalte preparate produse de alții.

Telefon Nr. 10.

Telegram: PÁLFI.